

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 5C/97/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623206116
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Hiščáková
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2023:7623206116.1

Uznesenie

Okresný súd Spišská Nová Ves, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX/XX, D., právne zastúpeného: Mgr. Marcelom Kandrikom, advokátom Grešova 7, Prešov, proti žalovanému : E. F. C., C., C. C. G. X, XXX XX H., I.: XX XXX XXX, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a .**

II. Stranám nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 7.12.2023 bol na tunajší súd doručený návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhol uložiť žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu práv z Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 19.11.2004 k Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 19.11.2004 číslo zmluvy: 42627329619100. Súčasne navrhol aby súd poučil žalovaného o možnosti podať žalobu vo veci samej s predmetom konania týkajúceho sa Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 19.11.2004 k Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru číslo 42627329619100 zo dňa 19.11.2004 s tým, že ak žaloba vo veci samej nebude podaná, neodkladné opatrenie nezankne, pretože jeho obsahom bude trvalá úpravu pomerov medzi stranami. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

2. Žalobca v návrhu uviedol, že s právnym predchodcom žalovaného (BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, predtým CETELEM SLOVENSKO a.s.) uzavrel dňa 19.11.2004 Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 42627329619100, kde bola dojednaná výška úveru XXXX,- C. (XXX,XX €), t.j. splatnosť poslednej splátky bola 15.12.2004. Poskytnutý spotrebiteľský úver slúžil k zakúpeniu hnuiteľnej veci - domáce kino. Všetky platby žalobca titulom predmetnej zmluvy v minulosti realizoval poštovými poukážkami. Žalovaný ako postupník zaslal zamestnávateľovi žalobcu výzvu, kde oznámil postúpenie pohľadávky a uplatnil právo na zrážky zo mzdy, na podklade formulárovej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, súčasťou ktorej je aj naoktrojovaná Dohoda o zrážkach zo mzdy podľa § 551 OZ. Žalovaný ako veriteľ zároveň zadefinoval výšku dlžnej sumy z predloženej zmluvy na hodnotu 3.327,27 €, čo predstavuje takmer trinásťnásobok istiny z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čo svedčí o rezignácii žalovaného na odbornú starostlivosť pri výkone jeho podnikateľských aktivít smerujúcich k vymáhaniu a správe spotrebiteľských úverov. Žalobcovi je z množstva dostupných rozhodnutí súdov Slovenskej republiky známe, že využívanie inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy predstavuje nekalú obchodnú prax a je v hrubom rozpore s právnou úpravou na ochranu spotrebiteľa a spotrebiteľskými právnymi vzťahmi. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či iným nezávislým tribunálom. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offa kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.

3. Žalobca k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pripojil tieto listinné dôkazy:

- kópiu Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru predloženej žalovaným zamestnávateľovi žalobcu, a síce Zmluvy č. 260612751594642 podpísanej žalobcom dňa 19.11.2004 (bez podpisu veriteľa), ktorej súčasťou je aj Dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá zabezpečuje pohľadávku z predmetnej úverovej zmluvy,
- kópiu žiadosti žalovaného o výplatu zrážok zo mzdy zo dňa 20.11.2023 predloženej zamestnávateľovi žalobcu dňa 30.11.2023,
- rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 11Csp/16/2018 zo dňa 15.2.2018, sp. zn. 2C/37/2019 zo dňa 20.8.2019 a sp. zn. 14Csp/80/2021 zo dňa 10.1.2022, ktorými súd vyhovel návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia na uloženie povinnosti veriteľa zdržať sa výkonu práv z dohôd o zrážkach zo mzdy obsiahnutých v úverových zmluvách uzatvorených so žalobcom.

4. Žalobca v závere návrhu uviedol, že prostredníctvom predložených listinných dôkazov dostatočne osvedčil najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Ide v tejto súvislosti najmä o existenciu zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 3404016678 zo dňa 06.04.2004 (zmluva s takýmto číslom súdu predložená nebola, pravdepodobne ide o chybu v písaní zo strany žalobcu – poznámka súdu), kde sa nachádza dohoda o zrážkach zo mzdy priamo vo formulári, ktorého obsah nemal nikdy žalobca možnosť korigovať. Zmluva odkazuje na všeobecné úverové podmienky, ktoré žalobca nedostal. Podľa preloženej zmluvy zo strany žalovaného mal žalobca vrátiť žalovanému istinu 259,60 €, pričom žalovaný ako veriteľ definuje v žiadosti o zrážky zo mzdy výšku dlhu na sumu 3.327,27 €. Uvedené je v zjavnom rozpore so zákonom a hraničí s úžerou, navyše po viac ako 18 rokoch od dátumu splatnosti poslednej splátky. Je zrejmé, že žalovaný na základe neobmedzenej vôle môže vymáhať od žalobcu dlh na základe dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobca týmto spôsobom stráca právo disponovať so svojim príjmom ako vlastným majetkom, pričom takýmto spôsobom žalovaný môže od žalobcu vymôcť aj plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok, resp. úroky a poplatky, na ktoré by nemal nárok, ak by bol úver považovaný za bezúročný a bezpoplatkový v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z.. Neodkladné opatrenie je jediným efektívnym prostriedkom dočasnej ochrany pred vykonávaním zrážok zo mzdy. Podmienka bezodkladnosti úpravy pomerov je daná tým, že v prípade realizovania zrážok zo mzdy nad rámec skutočného dlhu a ich poukázania na účet žalovaného by došlo k bezdôvodnému obohateniu, vydania ktorého by sa žalobca musel domáhať.

5. Podľa § 551 ods. 2 Občianskeho zákonníka, proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

6. Podľa § 324 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej iba ako „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 (neodmietol návrh pre vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní), nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. Podľa § 328 ods. 2 veta prvá CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

14. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

15. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím prostriedkom, ktorý slúži na zabezpečenie ochrany porušených a ohrozených práv sporových strán. Môže byť nariadené len vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo existuje obava, že exekúcia bude ohrozená. Potrebu bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu treba vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by strane sporu hrozila ťažko napravitelná ujma. Zmyslom neodkladného opatrenia je zabrániť zhoršovaniu postavenia strany sporu. Aby súd mohol poskytnúť ochranu nariadením neodkladného opatrenia, musí byť aspoň osvedčené, že existuje určité právo ochrany sa domáhajúceho subjektu a že toto právo môže byť ohrozené alebo narušené a na jeho ochranu je neodkladné opatrenie potrebné.

17. Pred nariadením neodkladného opatrenia posudzuje súd v celkovom kontexte požadovanej procesnej ochrany, či

- je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami
- navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti)
- uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti)
- navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav,
- právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzujú povinnú osobu neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality)
- sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 324 ods. 3 CSP).

18. Všetky tieto zákonné predpoklady musia byť splnené kumulatívne a je povinnosťou súdu skúmať ich splnenie, každého jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti. Splnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia nemožno pritom vyvodiť len zo samotných tvrdení žalobcu v návrhu, ale je potrebné tieto tvrdenia spoľahlivo osvedčiť, a to aspoň do tej miery, že možno dôvodne nadobudnúť presvedčenie o ich pravdivosti a hodnovernosti.

19. V danom prípade žalobca navrhol, aby súd uložil žalovanému ako právnenému nástupcovi jeho veriteľa povinnosť zdržať sa výkonu práv z Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 19.11.2004 k Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 19.11.2004 číslo zmluvy: 42627329619100. S prihliadnutím na obsah návrhu je zrejmé, že navrhovaným neodkladným opatrením sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (predmetom sporu nie je peňažná pohľadávka), čím bol splnený posledný z vyššie uvedených predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia a súd tak pristúpil ku skúmaniu ostatných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle návrhu.

20. Zo žalobcom predložených listinných dôkazov mal súd za osvedčené, že žalobca ako dlžník dňa 19.11.2004 podpísal Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 260612751594642 vo výške 7.821 Sk (259,60 €) na účely financovania vybraného tovaru – domáceho kina. Súčasťou zmluvy je aj Dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečujúca pohľadávku veriteľa z predmetnej úverovej zmluvy. Podpis ďalšieho účastníka zmluvného vzťahu (spoločnosti Cetelem Slovensko a.s.) na predmetnej zmluve absentuje.

21. Súd mal tiež za osvedčené, že žalovaný listom zo dňa 20.11.2023, doručenom Mestskému úradu Gelnica dňa 30.11.2023 tomuto oznámil, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 21.6.2023 mu spoločnosť BNP PARIBAS FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, postúpila pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy č. 42627329619100 s jej príslušenstvom a všetkými právami

a povinnosťami s ňou spojenými. Žalovaný ako veriteľ súčasne vyzval Mestský úrad Gelnica ako zamestnávateľa žalobcu na realizáciu zrážok zo mzdy žalobcu na základe predloženej dohody (bližšie nešpecifikovanej). Súčasťou listu je aj rozpis dlhu k 20.11.2023, ktorý spolu predstavuje sumu 3.327,27 Eur. Ako príloha listu je označená Zmluva (bez ďalšej špecifikácie).

22. Po posúdení vyššie uvedených tvrdení žalobcu a ním predložených listinných dôkazov dospel súd k záveru, že návrhu žalobcu nie je nateraz možné vyhovieť. Predovšetkým žalobca vo vzťahu k navrhovanému neodkladnému opatreniu nijako neosvedčil svoje tvrdenie, že s právnym predchodcom žalovaného uzavrel dňa 19.11.2004 Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 42627329619100 s dohodnutou výškou úveru 7821,- Sk (259,60 €). Žalobca síce osvedčil tú skutočnosť, že žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy, a to ako veriteľ pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy č. 42627329619100, avšak úverová zmluva s daným číslom súdu predložená nebola a rovnako nebola predložená ani zamestnávateľovi žalobcu (uvedené logicky platí aj vo vzťahu k dohode o zrážkach, ktorá má byť obsahovou súčasťou tejto úverovej zmluvy). Naopak súdu bola predložená iná úverová zmluva, a síce Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 260612751594642 vo výške 7.821 Sk (259,60 €) podpísaná dňa 19.11.2004 žalobcom, o ktorej žalobca tvrdí, že je tou zmluvou, ktorú žalovaný predložil zamestnávateľovi žalobcu, a teda na základe ktorej požiadal o výkon zrážok zo mzdy. Pokiaľ sa teda žalobca domáha uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa výkonu práv z Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 19.11.2004 k Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 19.11.2004 číslo zmluvy 42627329619100, je nutné konštatovať, že existenciu uvedenej dohody žalobca neosvedčil, a teda neosvedčil ani existenciu právneho vzťahu medzi ním a žalovaným titulom dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečujúcej pohľadávku žalovaného z úverovej zmluvy č. 42627329619100.

23. V nadväznosti na uvedené tak žalobca neosvedčil ani naliehavosť a nutnú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu, teda to, že žalovaný sa správa spôsobom vyžadujúcim neodkladný zásah súdu formou navrhovaného neodkladného opatrenia. Žalovaný sa síce domáha u zamestnávateľa žalobcu výkonu zrážok zo mzdy, čo však zamestnávateľovi žalobcu preukazuje predložením dohody o zrážkach zo mzdy k úverovej zmluve č. 260612751594642. V zmysle ustanovenia § 551 ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ nadobúda proti platiteľovi mzdy právo na výplatu zrážok okamihom predloženia dohody o zrážkach zo mzdy. Ak teda žalovaný predložil veriteľovi dohodu o zrážkach zo mzdy k úverovej zmluve č. 260612751594642, mohol mu vzniknúť nárok (a tomu zodpovedajúca povinnosť zamestnávateľa) na výplatu jednotlivých zrážok iba k vo vzťahu k tejto dohode, nie inej. Navyše vo vzťahu k žalovaným predloženej dohode – t.j. Dohode o zrážkach zo mzdy zo dňa 19.11.2004 k Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 260612751594642 zo dňa 19.11.2004 už bola tunajším súdom veriteľovi žalobcu právoplatne uložená povinnosť zdržať sa výkonu práv z predmetnej dohody (viď žalobcom k návrhu priložené uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 2C/37/2019 zo dňa 20.8.2019, ktoré neodkladné opatrenie doposiaľ nebolo zrušené).

24. Pre nesplnenie zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia súd návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že ich nepriznal žiadnej strane, nakoľko neúspešnému žalobcovi ich náhrada nepatrí a žalovanému, proti ktorému návrh smeroval žiadne trovy vzniknúť nemohli, nakoľko s ním súd nekonal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.